

військовослужбовців внутрішніх військ, цивільних працівників системи МВС України, громадян України та іноземних громадян” від 05.06.2007 р. № 180.

15. Наказ Адміністрації державної прикордонної служби України “Про затвердження Порядку нагородження заохочувальними відзнаками Державної прикордонної служби України” від 06.04.2007 р. № 2007.

16. Кодекс України про адміністративні правопорушення № 8073-Х від 7 грудня 1984 року (редакція від 21.01.2010 року).

17. Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар [Електронний ресурс] / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, С.Б. Гавриш та ін.; За заг. ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. – К.: Концерн “Видавничий Дім “Ін Юре”, 2003. – 1196 с. – Режим доступу до книги: <http://radnik.info/komentar/kruminal/osobluva/301-rozd15/4659.html>.

18. Закон України “Про рекламу” від 3 липня 1996 р. № 270/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 39. – Ст. 181.

УДК 336

ВСТАНОВЛЕНИЙ ПОРЯДОК УПРАВЛІННЯ: СУПЕРЕЧНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

В.І. Марчук
ЛьВДУВС

Розглянуто основні проблеми забезпечення встановленого порядку управління нормами КУпАП, вироблено пропозиції щодо вдосконалення адміністративного законодавства у цій сфері суспільних відносин.

Ключові слова: адміністративно-правове забезпечення, законодавство, порядок управління, конкуренція норм.

Рассмотрены основные проблемы обеспечения установленного порядка управления нормами КУоАП, подготовлены предложения относительно усовершенствования административного законодательства в этой сфере общественных отношений.

Ключевые слова: административно-правовое обеспечение, законодательство, порядок управления, конкуренция норм.

The article deals with the main problems of the legal provision of administrative procedure of rules of Administrative Infraction Code. The suggestions as to improvement of administrative legislation in this sphere of social relations are made.

Key words: administrative-legal provision, legislation, administrative procedure, competition of rules.

Постановка проблеми. Стабільність у суспільно-політичному і економічному житті держави напряму залежить від її національного законодавства, його ефективності. Така ефективності може оцінюватися шляхом зіставлення фактичної дії законодавства і тих соціальних цілей, для яких це законодавство було прийнято. Визначальною метою законодавства України є розбудову громадянського суспільства і правової держави. З огляду на це виникає потреба в постійній роботі над усуненням законодавчих прогалин, суперечностей та колізій, в досконалому правовому регулюванні суспільних відносин, в тому числі й з питань забезпечення встановленого порядку управління. Вивчення та врахування теоретичних і практичних складників цієї проблеми дадуть змогу в майбутньому уникнути непотрібної тяганини у законотворчому процесі та прийнятті ефективних і результативних нормативно-правових актів.

Стан дослідження. Проблемам правової держави та вдосконаленню законодавства присвячували свої праці В.Б. Авер'янов, А.П. Заєць, В.В. Копейчиков, О.М. Мельник, Н.М. Оніщенко, О.І. Остапенко, В.М. Селіванов, В.В. Цветков, Ю.С. Шемшученко та багато інших. Проблеми ефективності законодавства у сфері державного управління розглядав у своїй роботі С.А. Скриль [1], особливості та ефективність нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України досліджувала О.О. Томкіна [2]. Разом з тим дослідження ефективності правового регулювання відносин у сфері встановленого порядку управління не здійснювалося.

Тому **мета** даної статті полягає в тому, щоб систематизувати та висвітлити наявні суперечності між нормами, що містяться у Главі 15 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП), з іншими законодавчими актами і запропонувати шляхи їх вирішення.

Виклад основних положень. Оскільки основою адміністративного права є КУпАП, то для з'ясування рівня та ефективності нормативно-правового забезпечення встановленого порядку управління доцільно розглянути його зв'язки з іншими нормативно-правовими актами. На жаль, суперечності між нормами права властиві сьогодні багатьом законам та підзаконним актам і детальний аналіз Глави 15 КУпАП показує, що цей кодекс не є виключенням [3].

Виявлені у вищезазначеній Главі суперечності, на нашу думку, можна згрупувати наступним чином:

- 1) наявні норми, в яких регулюються однорідні суспільні відносини і які доповнюють одна одну;
- 2) наявні норми, диспозиції яких у різних нормативно-правових актах звучать однаково, однак за їх порушення передбачається різна відповідальність;
- 3) наявні норми, в яких виявлено суперечності в диспозиції, що призводить при їх застосуванні до конкуренції норм;
- 4) наявні норми, в яких є суперечності в санкції, що призводить до конкуренції при визначенні покарання.

Щодо першої групи статей, то доцільно як приклад розглянути такі:

ст. 185 КУпАП “Злісна непокоря законному розпорядженню або вимозі працівника міліції, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, військовослужбовця”;

ст. 185⁷ КУпАП “Публічний заклик до невиконання вимог працівника міліції”;

ст. 188²⁸ КУпАП “Невиконання законних вимог посадових осіб Державної автомобільної інспекції МВС України”. Щодо останньої статті, то не зовсім зрозуміло чому законодавець створив окрему статтю, де передбачається відповідальність за невиконання законних посадових осіб ДАІ МВС України, адже, відповідно до положень ст. 7 Закону України “Про міліцію”, державна автомобільна інспекція є одним із підрозділів міліції [4]. Доцільніше було б усі ці диспозиції об'єднати у різні частини однієї статті, а також передбачити додатково відповідальність за образу працівника міліції чи члена громадського формування по охороні громадського порядку.

У другому випадку як приклад розглянемо диспозиції ст. 186 КУпАП “Самоуправство”, де мова ведеться про діяльність, що “... не завдала істотної шкоди”, та ст. 356 КК України “Самоправство”, де мова ведеться про діяльність, що “... заподіяла значну шкоду” [5]. Одразу видно наявність неточності у вживанні термінів. Крім того, на нашу думку, більш вдалою є диспозиція, сформульована у ст. 356 КК України. Якщо її взяти за основу, то в КУпАП дана стаття повинна була б бути викладена так само, лише з вказівкою про те, що така діяльність не заподіяла значної шкоди. Отже, слід позбавитись русизму, назвавши статтю “Самоправство”, а диспозицію ст. 186 КУпАП викласти наступним чином: “Самоправство, тобто самовільне, всупереч установленому законом порядку вчинення будь-яких дій, якщо такими діями інтересам громадян, громади чи держави була заподіяна не значна шкода”.

Наявність третьої групи суперечностей найскладніше виявити. Для цього необхідний детальний аналіз норм КУпАП і різних законодавчих актів. Наведемо декілька прикладів. У

ст. 186⁶ КУпАП “Порушення законодавства про друковані засоби масової інформації” об’єктом правопорушення є суспільні відносини в сфері діяльності друкованих засобів масової інформації, які регулюються Законом України “Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні” [6]. Перше неспівпадіння виявляємо при аналізі диспозицій ст. 186⁶ КУпАП та п. 7 ч. 2 ст. 41 вищевказаного Закону. У першому випадку зазначено, що передбачається адміністративна відповідальність за “виготовлення, випуск або розповсюдження *продукції* друкованого засобу масової інформації після припинення діяльності цього друкованого засобу масової інформації”, а в другому “за виготовлення, випуск або розповсюдження друкованого засобу масової інформації *без його реєстрації* або після припинення...”. Крім того, в ч. 2 ст. 41 Закону вказується, що порушенням законодавства України про друковані засоби масової інформації є: порушення, які передбачені у ст. 47 Закону України “Про інформацію” (п. 1), а також розголошення державної або іншої інформації, що охороняється законом (п. 9) та необґрунтоване віднесення окремих видів інформації до категорії відомостей з обмеженим доступом (п. 12) [7].

Якщо говорити про вищенаведені пункти 9 і 12 Закону України “Про друковані засоби масової інформації в Україні”, то конкуренцію норм можна виявити проаналізувавши ст. 212² КУпАП “Порушення законодавства про державну таємницю”. А ось щоб виявити конкуренцію норм щодо п. 1 – слід розглянути Закон України “Про інформацію”. У ч. 2 ст. 47 цього Закону вказується, що особи, винні у вчиненні правопорушень, несуть відповідальність за порушення законодавства про інформацію. Як бачимо, тут виявляється конкуренція між нормами ст. 186⁶ КУпАП та ст. 212³ КУпАП “Порушення права на інформацію”.

Подібна ситуація спостерігається і при детальному аналізі ст. 188¹² КУпАП “Невиконання законних вимог посадових осіб спеціально уповноважених органів виконавчої влади у сфері захисту рослин”. Із диспозиції цієї статті вбачається, що адміністративна відповідальність настає у випадку “невиконання законних вимог посадових осіб спеціально уповноважених органів виконавчої влади, які здійснюють державний контроль за додержанням законодавства про захист рослин”. Правовідносини у сфері захисту рослин регулюються Законом України “Про захист рослин” [8]. У ст. 21 цього Закону зазначається, що до відповідальності притягаються особи, винні у:

- 1) поширенні шкідливих організмів внаслідок порушення технології вирощування рослин сільськогосподарського та іншого призначення;
- 2) екологічно необґрунтованому здійсненні захисту рослин;
- 3) недодержанні вимог нормативно-правових актів з питань захисту рослин, що призвело до пошкодження, погіршення стану рослин та якості продукції рослинного походження, а також забруднення довкілля;
- 4) неповідомленні (приховуванні) або наданні неправдивої інформації про загрозу посівам, деревним насадженням, іншій рослинності відкритого та закритого ґрунту, а також продукції рослинного походження від шкідливих організмів;
- 5) завезенні на територію України та реалізації засобів захисту рослин, а також речовин і сировини для їх виготовлення, що не пройшли державних випробувань і реєстрації;
- 6) ухиленні від пред’явлення або непред’явленні засобів захисту рослин для проведення їх огляду, досліджень;
- 7) невиконанні законних вимог посадових осіб, які здійснюють державний контроль за додержанням законодавства про захист рослин.

Фактично з цього випливає, що лише останній пункт має відношення до проступку, за який передбачається відповідальність у ст. 188¹² КУпАП. Інші ж не підпадають під дію цієї статті. Цей недолік стає більш очевидним, коли звернутися до Положення про Головну державну інспекцію захисту “Головдержзахист” [9].

У Положенні в Розділі 3 розкриваються права посадових осіб спеціально уповноважених органів виконавчої влади у сфері захисту рослин. Відповідно до нього такі посадові особи уповноважені:

- 1) вимагати від підприємств, установ, організацій усіх форм власності та громадян, діяльність яких пов'язана із захистом рослин, додержання законодавства про захист рослин;
- 2) відвідувати підприємства, установи, організації усіх форм власності ...з метою перевірки додержання законодавства про захист рослин, а також відбирати зразки ґрунту, води, насіння, рослин, продукції рослинного походження та інших матеріалів для проведення фітосанітарної діагностики;
- 3) обмежувати, тимчасово забороняти або припиняти діяльність підприємств, установ, організацій усіх форм власності і громадян у разі порушення ними вимог технології та нормативно-правових актів з питань захисту рослин, що можуть спричинити загрозу життю і здоров'ю людей та довкіллю;
- 4) визначати і регулювати відповідно до фітосанітарного стану обсяги робіт, пов'язаних із захистом рослин;
- 5) забороняти реалізацію засобів захисту рослин, які не відповідають вимогам щодо їх якості;
- 6) одержувати від міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, підприємств, установ і організацій усіх форм власності та громадян необхідну інформацію з питань захисту рослин;
- 7) давати обов'язкові для виконання розпорядження (приписи) про проведення підприємствами, установами, організаціями усіх форм власності та громадянами профілактичних і винищувальних заходів щодо захисту рослин;
- 8) накладати адміністративні штрафи на осіб, винних у порушенні законодавства про захист рослин, згідно з чинним законодавством України.

Як бачимо, більшість з цих прав напряму пов'язані не тільки із п. 7 ст. 21 Закону України "Про захист рослин" [8], а й з іншими пунктами цього Закону, що в свою чергу призводить до суперечностей і подвійного тлумачення того, що ж саме є порушенням законних вимог посадових осіб спеціально уповноважених органів виконавчої влади, які здійснюють державний контроль за дотриманням законодавства про захист рослин.

Прикладом для четвертої групи недоліків можуть бути норми ст. 188¹¹ КУпАП та ч. 1 ст. 46 Закону України "Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення" [10]. Зокрема, диспозиція в статтях однакова, але санкція у ст. 188¹¹ КУпАП передбачає покарання у вигляді штрафу від 6 до 25 неоподаткованих мінімумів доходів громадян, а у ст. 46 – від 1 до 25.

Необхідно згадати і про ст. 196 КУпАП "Порушення правил навчання карате", яку ми не віднесли до жодної з груп. На нашу думку, її назва є застарілою, оскільки в наш час проводяться заняття із різних видів єдиноборств і назву цієї статті, а також диспозицію слід змінити, врахувавши всі небезпечні види єдиноборств.

Надії на необхідні та ефективні зміни в нормативно-правовому забезпеченні встановленого порядку управління покладаються на новий Кодекс України про адміністративні проступки [11]. Нажаль, детальний аналіз положень, викладених у Главі 25 проекту цього Кодексу (ст.ст. 509-573), який, до речі, на даний час відкликаний, дає підстави стверджувати, що і в ньому вищевказані протиріччя не усунуті. Маємо надію, що саме такі суперечності стали причиною його відкликання на доопрацювання.

Висновки. Аналіз норм КУпАП та законодавчих актів, що мають відношення до встановленого порядку управління, вказує на наявність між ними значних суперечностей і призводить до конкуренції норм чи неоднозначного їх тлумачення та застосування. Залишається лише дивуватися, як вдається підтримувати в задовільному стані порядок управління в нашій державі. На лице необхідність роботи над прийняттям нового Кодексу України про адміністративні проступки, у якому були б враховані вищевказані пропозиції та норми вже діючих законів.

Література

1. Скриль С.А. *Теоретичні проблеми ефективності законодавства в сфері державного управління: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.01 "Теорія і*

історія права і держави; історія вчень про право і державу” / С.А. Скриль; Національна АПРН; Інститут держави і права ім. В.М. Корецького. – К., 2001. – 14 с.

2. Томкіна О.О. *Акти Кабінету Міністрів України: теоретичні засади видання та реалізації: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 “Теорія управління; адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право”* / О.О. Томкіна; Київський національний економічний університет. – 2005. – 21 с.

3. *Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7.12.1984 р. (в редакції від 8.12.2009 р.)* // *Відомості Верховної Ради*. – 1984. – додаток № 51. – ст. 1122.

4. *Про міліцію: Закон України від 20.12.1991 р. (станом на 1.01.2010 р.)* // *Відомості Верховної Ради України*. – 1991. – № 4. – Ст. 20.

5. *Кримінальний кодекс України від 5.04.2001 р. (станом на 1.01.2010 р.)* // *Відомості Верховної Ради України*. – 2001. – № 25-26. – Ст. 131.

6. *Про друковані засоби масової інформації (преси) в Україні: Закон України від 16.11.1992 р. (станом на 1.01.2010 р.)* // *Відомості Верховної Ради України*. – 1993. – № 1. – Ст. 1.

7. *Про інформацію: Закон України від 2.10.1992 р.* // *Відомості Верховної Ради України*. – 1992. – № 48. – Ст. 650.

8. *Про захист рослин: Закон України від 14.10.1998 р.* // *Відомості Верховної Ради України*. – 1998. – № 50–51. – Ст. 310.

9. *Про затвердження Положення про Головну державну інспекцію захисту рослин “Головдержзахист”: Наказ Міністерства аграрної політики України від 18.06.2007 р. № 422* // *Офіційний вісник України*. – 2007. – № 58. – Ст. 91.

10. *Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення: Закон України від 24.02.1994 р.* // *Відомості Верховної Ради України*. – 1994. – № 27. – Ст. 218.

11. *Кодекс України про адміністративні проступки: Проект від 24.05.2004 р.* // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/w.

УДК 658.8

МАРКЕТИНГОВІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ДИЗАЙНУ ТОВАРУ

О.В. Дейнега, І.О. Дейнега

Рівненський інститут слов'язознавства КСУ

Проведено лексичний аналіз поняття “дизайн” та розкрито його маркетинговий зміст. Встановлено характер взаємозв'язку кольору і форми товару, його упакування та його комерційного успіху на ринку. Оцінено вплив основних кольорів, які можуть бути використані в товарі чи його упакуванні, на економічні та маркетингові показники діяльності підприємства. Конкретизовано основні підходи до формування дизайну товару та його упакування

A lexical analysis of the concept of “design” and described its marketing content. The character of the relationship of color and form of the product, its packaging and its commercial success in the market. The influence of the basic colors that can be used in the product or its packaging, marketing and the economic performance of enterprises. Concretized basic approaches to design the product and its packaging

Постановка проблеми. В процесі розробки і виведення на ринок нового товару менеджмент підприємства проводить значну за трудомісткістю роботу по реалізації економічних і маркетингових рішень стосовно ціни, каналів розподілу, місць збуту тощо інноваційного товару. Створення нового виробу є складним і відповідальним процесом.